

Välkommen till Omställningskollen!

Det här är ett verktyg för er som arbetar inom kommunal och regional förvaltning och vill utveckla era strategidokument så att de ligger i linje med hållbar utveckling inom planetens gränser. Genom att arbeta med olika forskningsbaserade scenarier hjälper verktyget er som grupp att upptäcka inlåsningar, antaganden och målkonflikter för att kunna arbeta vidare.

Verktyget används i en workshop som ni själva anordnar med de personer som ni tycker behövs i arbetet. Workshopen är enkel att genomföra och tar ungefär två timmar i anspråk. Metoden är anpassad för att fungera med 3-5 deltagare, om ni är fler kan ni göra flera grupper som arbetar parallellt.

Alla delar som behövs finns att ladda ner från IVL:s webbplats under Omställningskollen. För att genomföra Omställningskollen behöver ni följande material:

- En utskrift av denna PDF
- Länk till videon "Fyra scenarier för framtiden"
- Scenariokort "Byggd miljö och infrastruktur"
- Post-it-lappar och pennor

I samarbete med:

Instruktioner

Innan workshopen:

1. Välj ut en plan eller strategi som ni vill granska. Det bör vara en plan för kommunens eller regionens utveckling på något sätt. Se till att alla som deltar i övningen har en förståelse för planens innehåll.
2. Titta på videon "Fyra scenarier för framtiden" som du hittar på samma ställe som du laddade ner denna PDF. Ni kan antingen titta tillsammans innan workshopen eller så kan ni skicka länken till deltagarna att se i förväg.

Under workshopen:

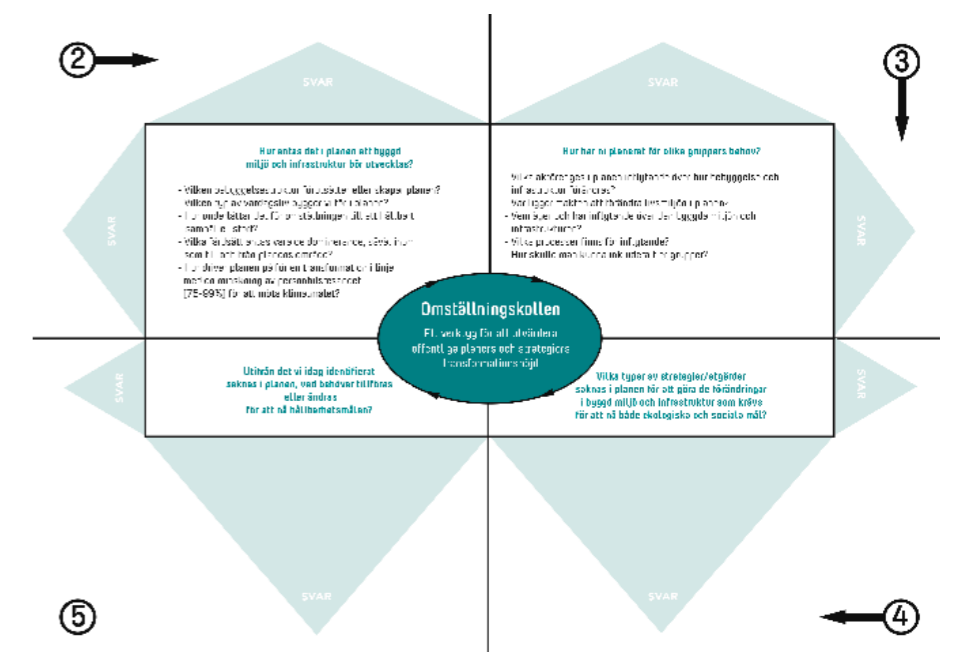
3. Inled med att analysera er plans mål för hållbarhet. Instruktioner finns på nästa blad märkt med ①.
4. Låt varje deltagare välja eller få tilldelat ETT av scenarierna och fördjupa sig genom att läsa scenariokortet för valt fokusområde. Scenarierna är ett stöd för att hitta olika infallsvinklar och strategier – därför bör deltagarna i en grupp fördjupa sig i olika scenarier. Du hittar beskrivande scenariokort där du laddade ner denna PDF.
5. Börja med frågorna märkta ② och diskutera varje frågeområde ②-⑤ i 15-30 minuter. Anteckna på post-it-lappar vid frågorna. När workshopen är över kommer det att se ut liknande bilden till höger.

Efter Omställningskollen

När ni har genomfört workshopen är det upp till er att ta vara på insikterna och dokumentera resultatet. Ta gärna en bild på anteckningar och skriv rent dem så deltagarna kan få en sammanställning i ett dokument.

Den här versionen av Omställningskollen är en kortversion av en längre workshop som utvecklats av IVL, KTH och Fabel. Kontakta oss om du och din organisation är intresserad av en mer djuplodande analys och process kring era planer, mål och strategier för ett hållbart samhälle.

Du hittar mer information på:
www.ivl.se/omstallningskollen

1

Börja här!

Scenariernas mål

Omställningskollen bygger på fyra scenarier som tagits fram i forskningsprogrammet "Bortom BNP-tillväxt", som visar på olika vägar för hur ett framtida hållbart samhälle skulle kunna se ut. Alla scenarierna bygger på samma mål. Dessa är:

Sverige är fossilfritt till år 2050

Vår konsumtion överstiger inte den globala biokapaciteten

Alla invånare kan delta i och påverka beslutsfattande som påverkar deras liv

Invånare i Sverige har tillgång till resurser och tjänster som kan skapa möjligheter till boende, utbildning, social omsorg och social trygghet

Hur ser era mål ut i planen?

Börja workshopen med att försöka identifiera 3-8 mål i den plan ni arbetar med som handlar om hållbarhet. Vilka mål finns gällande ekologisk hållbarhet (klimat & markanvändning)? Vilka mål finns gällande social hållbarhet (inflytande & fördelning)? Skriv ner på post-its nedan.

② →

③ ↓

SVAR

SVAR

Hur antas det i planen att byggd miljö och infrastruktur bör utvecklas?

- Vilken bebyggelsestruktur förutsätter eller skapar planen?
- Vilken typ av vardagsliv bygger vi för i planen?
- Hur underlättar det för omställningen till ett hållbart samhälle i stort?
- Vilka färsätt antas vara de dominerande, såväl inom som till och från planens område?
- Hur driver planen på för en transformation i linje med en minskning av personbilsresandet [75-99%] för att möta klimatmålet?

Hur har ni planerat för olika gruppers behov?

- Vilka aktörer ges i planen inflytande över hur bebyggelse och infrastruktur förändras?
- Var ligger makten att förändra livsmiljön i planen?
- Vem äger och har inflytande över den byggda miljön och infrastrukturen?
- Vilka processer finns för inflytande?
- Hur skulle man kunna inkludera fler grupper?

SVAR

SVAR

Omställningskollen

Ett verktyg för att utvärdera offentliga planers och strategiers transformationshöjd

Utifrån det vi idag identifierat saknas i planen, vad behöver tillföras eller ändras för att nå hållbarhetsmålen?

Vilka typer av strategier/åtgärder saknas i planen för att göra de förändringar i byggd miljö och infrastruktur som krävs för att nå både ekologiska och sociala mål?

SVAR

SVAR

SVAR

SVAR

⑤

← ④